

Henrik Wickström r

Toimenpideoite ruotsinkielisen synnytshoidon erityisratkaisusta Uudellamaalla

Eduskunnalle

Suomen väestörakenne on huolestuttava. Syntyvyys laskee, ja tämä kehityssuunta on jatkunut viime vuosikymmenet. Trendin taittamiseksi tarvitaan perheystävällisempää politiikkaa kaikilla politiikan tasoilla.

HUS-yhtymä on Uudenmaan erityisratkaisun myötä päättänyt sulkea Lohjan sairaalan synnytysosaston. HUSilla on päätösvalta asiassa, mutta asiaa on syytä tarkastella kriittisesti. Suomi on kaksikielinen maa, ja perustuslain 17 §:n mukaan julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Lohjan synnytysosasto on ollut hyvin merkittävä yksikkö ruotsinkielisen synnytshoidon turvaamisen kannalta. Tilastojen valossa Lohjan synnytysosastolla on eniten ruotsinkielisiä synnyttäjiä.

Synnytyspalvelut kuuluvat perustuslain 17 §:n tarkoitamiin yhteiskunnallisiin palveluihin. Koska HUS ei ole esittänyt selvää suunnitelmaa siitä, miten nykytilanteessa voidaan huolehtia yhdenvertaisista palveluista ruotsin kielellä, haluan, että tämän aloitteen myötä ryhdymme toimenpiteisiin toimivan synnytshoidon takaamiseksi myös ruotsin kielellä koko Uudenmaan väestölle. Lohjan synnytysosaston sulkemisen jälkeen synnytysosastoja on Espoossa, Helsingissä ja Hyvinkäällä. Nämä kaikki paikkakunnat ovat vahvasti suomenkielisiä, ja niillä on ollut vaikeuksia toimivien ruotsinkielisten palveluiden takaamisessa. Lohjan yksiköllä sen sijaan on ollut käytössä takuu ruotsinkielisestä palvelusta.

Uudenmaan synnytystilastoista näkee, että suuressa osassa Lohjan synnytyksistä lapsi on syntynyt ruotsinkielisiin perheisiin. HUSin omien tilastojen mukaan 15,2 prosenttia kaikista Lohjan synnytysosastoilla synnyttäneistä on ollut ruotsinkielisiä. Raasepori, Siuntio, Inko, Hanko ja Lohja ovat vahvasti ruotsinkielisiä alueita, ja 49 prosenttia kaikista synnyttäjistä tulee näiltä paikkakunnilta. Tämä todistaa sen, miten tärkeä Lohjan synnytysosaston ruotsinkielinen yksikkö on ollut.

Helsingin Naistenklinikalla ruotsinkielisten synnyttäjien osuus on ollut vain 4,2 prosenttia kaikista synnyttäjistä. Jorvissa ruotsinkielisten synnyttäjien osuus on ollut 4,5 prosenttia. Tämä osoittaa Lohjan synnytysosaston merkityksen ruotsinkieliselle hoidolle.

Toimenpidealoite TPA 23/2024 vp

Synnytyshoito on vahvasti keskitettyä Uudellamaalla, mutta myös koko Suomessa. Uusimaa on kuitenkin kasvava maakunta. Sen takia on perusteltua harkita ruotsinkielistä erityisratkaisua toimivan synnytysshoidon takaamiseksi myös ruotsin kielellä. Meidän on muistettava, että ruotsinkielinen henkilöstö asuu usein Uudenmaan vahvasti ruotsinkielisillä alueilla eivätkä he muuta suoraan työn perässä pääkaupunkiseudulle. Uudellamaalla ollaan päätyvässä tilanteeseen, jossa menetetään osaavaa kaksikielistä henkilöstöä, mikä entisestään heikentää sellaisen osaavan henkilöstön saatavuutta, joka voi huolehtia ruotsinkielisistä palveluista.

Loppujen lopuksi toimivien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen takaaminen on valtiovallan tehtävä. Koska on olemassa selkeä riski Uudenmaan synnytysshoidon vaarantumisesta, valtioval-
lan on puututtava asiaan ja etsittävä ratkaisu, joka turvaa kielelliset oikeudet synnytysshoidossa yhdenvertaisesti molemmilla kansalliskielillä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin luodakseen Uudenmaan ruotsinkielistä synnytyshoitoa koskevan erityisratkaisun jatkamalla synnytyshoitoa Lohjan sairaalassa.

Helsingissä 29.5.2024

Henrik Wickström r